



UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

FoF-bulletin

Nyhetsbrev fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Nr. 1/2017

Vårsemesteret

Instituttleders hilsen

Like før sommerferien la Forskningsrådet fram evaluering av norsk humanistisk forskning. Ikke overraskende plasserer vi oss i Bergen bak Oslo, men foran Trondheim og Tromsø. Interessant nok bygger vurderingen av Oslo miljøet i stor grad på det nesten avsluttede SFF prosjektet og et annet NFR prosjekt som nettopp har startet, i tillegg til en sterk forskningsgruppe i antikkens filosofi. Vi i Bergen ble vurdert utfra to etablerte forskergrupper, en i etikk og politisk filosofi og en innen Wittgensteinforskning, som begge fikk god vurdering, men aktiviteten i vitenskapsfilosofi, språkfilosofi og logikk og antikkens filosofi, som har vært under oppbygging de siste årene, er ikke vurdert. Sammenligner vi oss med de andre forskningsmiljøene ved HF kan vi også være fornøyd, både når det gjelder kvantitet og kvalitet i forskningen. Relaterer vi disse resultatene til den forholdsvis lave andel forskningstid våre ansatte har, og vårt lave driftsbudsjett, har vi enda større grunne til å være fornøyd.

Slik jeg leser evalueringen er den største svakheten ved HF i Bergen, i forhold til Oslo, Trondheim og Tromsø, at fakultetet ikke har en overordnet forskningspolitikk, der gode forskningsmiljøer systematisk favoriseres og at personer og miljøer som aktivt publiserer internasjonalt premieres. Spesielt Oslo har lagt vekt på dette, og det gjenspeiler den positive evaluering HF miljøet i Oslo får. Dette har vi også prioritert ved FoF, men om vi skal kunne

fortsette trenger vi en fakultetsledelse som aktivt støtter opp om en slik politikk.

Dette nummer av instituttbulletinen viser igjen at aktivitetsnivået ved FoF er på et meget høyt nivå.

Vi fortjener alle nå en god sommerferie!



Fra årets sommeravslutning her ved FoF

*Med vennlig hilsen
Reidar Lie*

Nytt fra Instituttrådet

Revisjon av studieplan for bachelor i filosofi (sak 2/2017)

- En rekke valgfrie emner, inkl. flere av de åpne emnene legges ned. (Se sakene 4 og 9/2017)
- Emnene *FIL122* og *FIL123* (klassiske filosofiske tekster), begge på 5 studiepoeng, legges ned.
- Emnet *FIL126 Språkfilosofi* (5 studiepoeng) legges ned.
- Emnet *FIL125 Teoretisk filosofi* flyttes fra 2. til 3. semester
- Det opprettes et nytt emne i «Filosofisk logikk» (5 studiepoeng), til erstatning for språkfilosofien (jf. sak 5/2017).
- Det legges opp til at studentene nå kan ta to valgfrie emner, hver på 10 studiepoeng, i sin bachelorgrad.
- Det opprettes nytt emne (10 studiepoeng) i «Filosofiske klassikere», til dels tuftet på de to nedlagte emnene *FIL122* og *FIL123*. Det forutsettes at innholdet er omskiftelig fra semester til semester og at det normalt tilbys mer enn en variant samme semester.
- Det opprettes et 10-poengsemne i språkfilosofi, som gjøres valgfritt.

Revisjon av studieplan for master i filosofi (sak 3/2017)

- *FIL311 Masterseminar 1* og *FIL312 Filosofisk kjelder og kjeldekritikk* blir slått sammen til et nytt emne på 10 studiepoeng *FIL342 Prosjektskisse og metodebruk*.
- *FIL313 Masterseminar 2* og *FIL314 Forskningsprosjekt i filosofi* blir lagt ned.
- Det blir opprettet to nye emner: *FIL343 Forskningsemne i praktisk filosofi* (10 studiepoeng) og *FIL344 Forskningsemne i teoretisk filosofi* (10 studiepoeng)

Nedlegging av emner på 200-/300-nivå (sak 4/2017)

Følgende emner er vedtatt nedlagt fra og med høstsemesteret 2017:

- *FIL122 Filosofiske originaltekstar I*
- *FIL123 Filosofiske originaltekstar II*
- *FIL126 Introduksjon til språkfilosofi*
- *FIL228/329 Fransk filosofi*
- *FIL230 Ope emne stor*
- *FIL238/338 Moderne europeisk filosofi*
- *FIL239/334 Filosofi og kjønn*
- *FIL240 Ope emne 2*

- *LOG200/201/300 Modallogikk*
- *FIL312 Masterseminar II*
- *FIL313 Masterseminar II*
- *FIL314 Forskningsprosjekt*
- *FIL330 Åpent forskningsemne 2*
- *FIL339 Velferdsstatens normative grunnlag*

Oppretting av nytt emne – *LOG112 Innføring i filosofisk logikk*

LOG112 er en filosofisk påbygning til det mer tekniske emnet *LOG110*. Emnet skal gi en innføring i logikkens grunnlagsproblemer, ved å ta opp filosofiske spørsmål som blir aktualisert av klassisk setnings- og predikatlogikk. Emnet skal blant annet legge til rette for kritisk diskusjon av premisser som klassisk logikk bygger på. Overordnede temaer er forholdet mellom logikk og rasjonalitet, begrepet om sannhet, og alternativer til klassisk formallogikk.

Fremtidig undervisningstilbud ved fagstudiene i filosofi (sak 9/2017)

- Grunnprinsippet for tilbudet av emner er at de skal være en obligatorisk del av gjeldende studieplaner eller at de inngår i andre studieplaner ved UiB.
- Åpne emner skal normalt ikke tilbys, med mindre ressursituasjonen tilsier det eller andre tvingende forhold gjør det nødvendig.
- Det legges opp til at en del av våre emner undervises annethvert år i stedet for hvert år. Det legges dermed opp til et skille mellom «partallsårsemner» og «oddetallsårsemner» for en del av de kursene som ikke inngår i kjernen i de aktuelle studieprogrammene.

Tilsetning av stipendiatstillinger i 2017 – 2018 (sak 10/2017)

Det ble utlyst en stilling som stipendiat i filosofi i inneværende semester. Tilsetning i september. Stillingen ble lyst ut uten særlige faglige føringer knyttet til kandidatbakgrunn eller prosjektbeskrivelse. Ytterligere 2 stillinger lyses ut i løpet av 2017, med forventning om tiltredelse i januar 2018 og/eller august 2018.



Nyansettelser

Examen facultatum:

[Amund Børdahl](#) har vært timelærer og vikar ved FoF i et anseelig antall semestre men er fra og med 1. august i år fast ansatt i en 60% stilling på ex.fac. I tillegg til undervisning på ex.fac.-emnene Tekst og kultur og Akademisk skriving, har han hatt hovedansvar for retorikkursene som FoF tilbyr. De siste årene har han også vært forsker på Holberg-prosjektet.



[Gro Rørstadbotten](#) får fra 1. august utvidet sin stilling fra 85% til 100%. De siste 15 prosentene er knyttet til ex.fac.

Administrasjonen:

[Henrik Dalstø](#) er ansatt som eksamenskoordinator fra 1. juni.

Henrik har mastergrad i administrasjon- og organisasjonsvitenskap. Før han kom til FoF var han vitenskapelig assistent ved adm.org. Han har en rimelig bred arbeidserfaring bl.a. fra kundebehandling og fra analyse av data-materiale. Han har også god kjennskap til UiBs mange digitale løsninger innen studiesektoren.



Vårens gjesteforelesere og -forskere

Professor [Axel Gosseries](#) holdt forelesningsrekken «[Interessert i rettferdighet?](#)» i uke 10.

Gosseries er en anerkjent politisk filosof fra Universite Catholique de Louvain, Belgia og arbeider med etikk og politisk filosofi. Han er toneangivende innenfor spørsmål om rettferdighet mellom generasjoner og rettferdig fordeling av klimagassutslipp.



Professor Axel Gosseries

Professor [Georg Meggle](#) var på besøk ved Wittgensteinarkivet 13. – 20. mars. Under oppholdet holdt han forelesningen «[On Wittgenstein's Meaning-Instrumentalism](#)» 15. mars, og 17. mars var han en av foredragsholderne under heldagsseminaret «[Ethical Interventions](#)». Anat Biletzki var også blant foredragsholderne på dette seminaret.



Fra seminaret «Ethical Intervention»

[Jakub Mácha](#) besøkte Wittgensteinarkivet 27. – 31. mars og var en av flere foredragsholdere

på halv dagsseminaret «[Wittgenstein og tekstteknologi](#)» 29. mars.

Filosofi og retorikk

Mandag 22. mai var det workshop ved instituttet om "[Fornuft og følelser i opplysningsfilosofien](#)". Siktemålet var å hente frem filosofiske synsmåter som kan bidra til å klargjøre forholdet mellom fornuft og følelser i retorikken. Med utgangspunkt hos David Hume, Adam Smith og Kant, ble det sett nærmere på hvordan opplysningsfilosofene tenker om samspillet mellom fornuft og følelser, herunder forholdet mellom estetisk erfaring og dannelsen av overbevisninger. Gjennom denne tilnærmingen nyanseres også bildet av «[opplysningsfilosofien](#)» som rasjonalistisk og antiretorisk.

Samlingen i Bergen 22. mai var en framlegging av «work-in-progress», som senere skal presenteres i en seksjon under Nordisk konferanse for retorisk forskning (NKRF 6) i Aarhus i september. Siktemålet er videre å etablere et norsk og skandinavisk nettverk for forskningsfeltet «filosofi og retorikk».

Fra FoF deltok [Hans Marius Hansteen](#) og [Sveinung Sundfør Sivertsen](#) med innlegg; gjester var [Ingmar Meland](#) (alumnus fra Filosofisk institutt, UiB, nå uavhengig forsker i Oslo) og [Ratna Elisabeth Kamsvåg](#) (BI i Oslo). Til nytte og glede for innleiderne, var også professor emeritus [Knut Vennesslan](#) med på workshopen.



Ingmar Meland (her fra Den norske filosofifestivalen i Kragerø)

Nye stipendiater

[Liu Zheng](#) som er PhD student ved Beijing University har fått innvilget stipend på NOK 200 000,- fra Norges forskningsråd i samarbeid med [Chinese Scholarship Council \(CSC\)](#). Han skal jobbe med et prosjekt innenfor etikk og teknologifilosofi og vil ha sitt opphold her ved FoF fra august 2017 til august 2018.

[Julie Zahle](#) er ansatt som postdoktor her ved FoF. Hennes primære forskningsområde er innen vitenskapsfilosofi for samfunnsvitenskapene. Hun har bred internasjonal erfaring bl.a. gjennom at hun har utdanningen sin fra Universitetet i København, London School of Economics og University of Pittsburgh. Hennes forskningstema er først og fremst rettet mot kvalitativ metode, særlig deltakende observasjon, innen samfunnsvitenskapene hvor hun retter fokus mot hvilke verdier som styrer innsamlingen av data.

[Katerina Parzulova](#) er PhD student fra Sofia University «St. Kliment Ohridski». Tittelen på prosjektet hennes er *Wittgenstein's philosophy of language: knowledge and practice*. Hun har fått innvilget Erasmusstipend og skal tilbringe to semester her ved FoF/WAB. Hun vil være her fra begynnelsen av august i år.

Carola Freiin von Villiez har fått DAADs PPP-stipend fra Forskningsrådet.

[Carola Freiin von Villiez](#) har fått innvilget 100 000,- fra Forskningsrådet til prosjektet "[Friendship: concept, normative theory and practice](#)". [DAADs PPP-stipendets](#) formål er å gi støtte til kortvarige opphold i Tyskland for å starte opp og utvikle felles forskningsprosjekter. Det første prosjektmøtet ble arrangert sammen med [Dr. Jean-Christophe Merle](#) 21. – 23. juni.

Videre vil det bli arrangert en workshop i Norge og en i Tyskland per år. I tillegg til Carola, er [Paola de Cuzzani](#) og [Sveinung Sundfør Sivertsen](#) med fra FoF.

Marie-Curie-stipend til Jens Kristian Larsen



Mobilitetsstipendene som kalles [MSCA-Individual Fellowship](#) er en anerkjennelse av kvalitet. Både forskerne som får støtte til å bygge en internasjonal karriere, og fagmiljøene og forskerne de skal veiledes av, har blitt nøye vurdert før tildelingen. Budsjettene er på rundt 200 000 Euro og prosjektene varer vanligvis i to år.

Kristian Larsen er dansk og kommer fra København universitet. Han har sitt filosofiske hovedområde innen antikkens tenkning, og særlig da Platons filosofi. I prosjektet [DICTUM – Divide and Collect: Understanding Method in Plato](#) setter han fokus på den tekniske kjernen i Platons filosofi, nemlig hans forståelse av dialektikk, metoden som skiller filosofiske undersøkelser fra andre typer undersøkelser. Larsens utgangspunkt i prosjektet er at dialektiske undersøkelser er en foredling av allmennmenneskelige evner anvendt på store og omstridte spørsmål – som hva rettferdighet dreier seg om eller hvilken rolle skjønnhet og kunnskap har i våre liv.

Hallvard Fossheim er Larsens veileder her ved FoF.

Ole Hjortland fikk Meltzerprisen

Utvalget som innstilte Ole Hjortland til [Meltzerprisen](#) skrev bl.a. følgende: «Det som utmerker Hjortlands forskning er bruk av både formelle og tverrfaglige metoder for å teste abstrakte hypoteser og utfordre rådende teorier.

Han har i tillegg en unik egenskap til å identifisere de sentrale aspektene i komplekse teorier. Hans forskning er med på å bryte ned tradisjonelle barrierer mellom disipliner. Ved bruk av kunnskap fra psykologisk forskning og bruk av logiske metoder forsøker Hjortland å identifisere fallgruver i vår naturlige resonnering og hvordan man kan unngå dem. Dette gir hans vitenskapelige arbeid også betydning for debatter utenfor academia.»



Fra utdelingen (fra venstre:) Ole Hjortland, Kikki Kleiven, UiB-rector Dag Rune Olsen og Alistair Seddon

Mark Thomas Young fikk The Charles Schmitt prize 2017

[The Charles Schmitt prize](#) is awarded annually by the international society of intellectual history (ISIH) to a doctoral student or recent postdoc for an essay in any area of intellectual history, broadly construed, from 1500 to the present, including the historiography of intellectual history.



Mark's essay "[Enchanting Automata: Wilkins and the Wonder of Workmanship](#)" explores the

concept of wonder utilized by the early modern natural philosopher John Wilkins in his *Mathematical Magick* (1648). It argues that the traditional Aristotelian conception of wonder, as a psychological state characterized by an absence of rational understanding, fails to account for the positive meaning of wonder as an experience of skilled workmanship which emerges from the text itself. The article draws upon work by British anthropologist Alfred Gell, to outline a conception of technical wonder based upon skill, which increases alongside rational understanding. By arguing in this way for a form of technological wonder in its own right, Mark aims to demonstrate how the dominant conceptions of wonder in the history of science have failed to do justice to the rich variety of ways in which mechanical technology was experienced in early modern England.

Mastergrader våren 2017

Hans Christian Nordtveit Kvernenes:
Research Agendas, Inquiries and Answers in Constructive Type Theory (veileder: Ole T. Hjortland)

Hans Christian Nordtveit Kvernenes har fullført sin mastergrad i filosofisk logikk. Oppgaven forbinder arbeid i formell epistemologi, og især såkalt AGM-teori, med tradisjonen i intuisjonistisk logikk. AGM-teori er en formalisering av hvordan en epistemisk agents oppfatninger bør oppdateres i lys av ny informasjon. I AGM er formaliseringen imidlertid utført i et klassisk rammeverk. Hans Christian forfølger i stedet en alternativ formalisering i intuisjonistisk type-teori. Resultatet er en mer finmasket teori om hvordan ikke bare ny informasjon, men nye definisjoner, påvirker oppfatninger. Hans Christian foreslår en original videreutvikling ved å implentere forskningsagendaer som spørsmål og svar operatorer i den type-teoretiske formalismen.

Steffen Haakonsen: *Den vitenskapelige realisme og anti-realismen: en remis?* (veileder: Sorin Bangu)

Avhandlingens utgangspunkt er at det i debatten mellom vitenskapelig realisme og

anti-realismen ikke har vært noen tegn til at den har beveget seg fremover den siste tiden. Hos realistene ser vi at det fremdeles refereres tilbake til Grover Maxwell og Karl Popper når man skal vise til de mest slagkraftige argumentene for en vitenskapelig realisme, mens det i anti-realistene sin leir i hovedsak legges vekt på motargumentene til Larry Laudan og Bas van Frassen. Det er i senere tid gjort forsøk fra begge leire på å legge debatten død til sin fordel, men uten at dette har vært noen suksess. Haakonsen vil med dette gi et innblikk i argumentene diskusjonen baserer seg på, for så å trekke frem det han anser å være kjernen til hvorfor debatten ikke beveger seg fremover. Han vil også trekke frem hvordan nyere forsøk på å løse konflikten heller har bidratt til å gjøre det vanskeligere enn lettere å avgjøre debatten.

Theodor Sandal Rolfsen: *Philosophy and the Ethical Transcendence of Language: A Dialogue between Emmanuel Levinas and Jacques Derrida* (veileder: Paola de Cuzzani)



Rolfsen gratuleres av dekan Margareth Hagen på HF's masterseremoni i Universitetsaulaen.

Theodors Rolfsen diskuterer i avhandlingen "Philosophy and the Ethical Transcendence of Language: A Dialogue between Emmanuel Levinas and Jacques Derrida" transcendens, språk og filosofi ut fra dialogen mellom Emmanuel Levinas og Jacques Derrida. I første del av avhandlingen viser Rolfsen hvordan Levinas i sin filosofi forklarer språket som en transcendent og etisk relasjon. I andre del analyserer Rolfsen hvordan Derrida utfordrer denne forståelsen, og hvordan Levinas svarer på disse utfordringene og til slutt hvordan Derrida svarer på Levinas' svar. Rolfsen argumenterer for at spørsmålet om transcendens og språk viser seg å omhandle filosofien selv i dialogen mellom de to franske

filosofene. Det fundamentale spørsmålet viser seg å være om det er mulig å argumentere rasjonelt innenfor filosofi for at språket er den metafysiske transcendent relasjonen (slik som Levinas forstår den til å være), eller om filosofi nødvendigvis reduserer ethvert diskusjonstema til den ontologiske dimensjonen (som virker å være en mulighet Derrida foreslår). Rolfsen argumenterer for at dette er det som leder Levinas til, i hans senere arbeid, å skille mellom språkets utsigelse (saying) og det sagte (said). De mulige konsekvensene av dette skillet opptar verkets siste deler, og leder til en ny måte å forstå både hva vi mener med "et verk" og filosofien selv ved å plassere normativitet før deskriptivitet.

Øyvind Higdem Waaler: *Vagueness in Emergent Levels* (veileder: Gunnar Karlsen)

Øyvind Higdem Waaler diskuterer i oppgaven forholdet mellom emergens og vaghet. Dette gjøres ved først å gjennomgå de tradisjonelle syn på vaghet med Williamson som utgangspunkt. Deretter gis en gjennomgang av emergens med vekt på skillet mellom sterk og svak emergens, som er eksemplifisert med hhv. bevissthet og cellulære automater. Emergens defineres ved å vise til at det må oppstå egenskaper som er 1) nye, 2) ikke-avledbare og 3) ikke-reduserbare. I oppgavens avsluttende del gir Waaler en original diskusjon, der han argumenterer for at vaghet må være til stede i en slik måte å forstå emergens på. Avslutningsvis skisseres det noen konsekvenser av et slikt syn, og særlig for måten vi ser på skillet mellom ulike spesialvitenskaper.

Ole Johnny Yttri: *Peter Wessel Zapffes evolusjonære eksistensialisme* (veileder: Anne Granberg)

I denne avhandlingen argumenterer Ole Johnny Yttri for at den norske filosofen Peder Wessel Zapffe er en original stemme innenfor det man kan kalle den pessimistiske tradisjonen i filosofien. Det er ikke skrevet mye om Zapffe, og avhandlingen er derfor i stor grad et selvstendig nybrottsarbeid. Yttri sammenligner Zapffe med andre representanter for filosofisk pessimisme (bl.a. Schopenhauer, Nietzsche, Camus og Cioran), og viser hvordan Zapffe i motsetning til disse, a) har et evolusjonært perspektiv på mennesket, og b) trekker mer

radikale konsekvenser av sine pessimistiske innsikter. I motsetning til f.eks. Schopenhauers pessimisme, er ikke problemet at mennesket er styrt av en blind vilje, men at mennesket stiller metafysiske krav til tilværelsen som ikke *kan* innløses. Det tragiske ved menneskelivet skyldes derfor ikke en mangel i mennesket, men en "overutrustning" som i følge Zapffe utgjør et "evolusjonært feilskjær". Her trekker Yttri fram interessante paralleller mellom Zapffes tanker og nyere evolusjonsbiologi i form av Varki og Browsers teori om utviklingen av menneskelig bevissthet og vår evne til selvbedrag. Zapffe er kjent for å komme til en antinatalistisk konklusjon i sitt hovedverk *Om det tragiske*; mennesket bør slutte å reproducere seg og frivillig dø ut. I avhandlingen diskuterer Yttri Zapffes argumenter opp mot den typen antinatalisme vi f.eks. finner hos utilitaristen Benatar, og argumenterer for at Zapffe har et sterkere argument for sin antinatalistiske konklusjon enn det vi finner i nyere antinatal tenkning.

Andreas Staurheim Enggrav: *Platonic Justice: A critical and constructive study of Plato's theory of justice in the Republic, with an emphasis on a research tradition surrounding some prominent issues located within this theory, and contributions towards their solution* (veileder: Hallvard Fossheim)



Enggrav (til venstre), Jens Kristian Larsen og Oda Tvedt

Andreas Staurheim Enggravs MA-oppgave tar for seg spørsmålet om rettferdighet i Platons verk *Staten*. Svarer Sokrates i teksten på den utfordringen som stilles ham? Hvilken motivasjon har man for å være rettferdig? Er dyden rettferdighet, slik Sokrates presenterer den, overhodet tilgjengelig for folk flest? I dialog med en levende tolkningstradisjon forsøker Staurheim Enggrav å svare på disse spørsmålene.

Undervisning høsten 2017

Kode	Emne	Faglærer
FIL107/237 1337	Politisk idéhistorie	Richard Sørli
FIL121	Filosofihistoria frå opplysningstida til 1900-talet	Franz Knappik / Ole Martin Skilleås
FIL123	Eit filosofisk originalverk frå opplysningstida til 1900-talet	Franz Knappik / Ole Martin Skilleås
FIL124	Introduksjon til praktisk filosofi	Lars Svendsen
FIL126	Introduksjon til språkfilosofi	Ole Hjortland / Sindre Søderstrøm
FIL128 (E)	Innføring i moralfilosofi	Jesse Tomalty
FIL217/317 (E)	Wittgensteinstudiar	Alois Pichler / Simo Säätelä / Kevin Cahill
FIL219/319 (E)	Vitskapsfilosofi	Sorin Bangu
FIL228/328 (E)	Moralfilosofi	Jesse Tomalty
FIL251	Bacheloroppgåve i filosofi	
FIL259 (E)	Epistemologi	Sorin Bangu
FIL311 (E)	Masterseminar 1	Jesse Tomalty
FIL312 (E)	Filosofisk metodikk	Jesse Tomalty
FIL313 (E)	Masterseminar 2	Jesse Tomalty
FIL314	Forskningsprosjekt i filosofi	
FILO350	Masteroppgåve	
DIDAFIL1	Filosofididaktikk 1	Hans Marius Hansteen
RET208	Praktisk argumentasjon	Amund Børdahl
RET209	Interkulturell kommunikasjon	Amund Børdahl

E=undervises på engelsk



Nytt fra studentene ved FoF



Fra semesterstarmøtet 16.januar 2017

Aktivitetsnivået til det vanligvis travle fagutvalget har vært noe lavere dette semesteret enn tidligere semester. Flere studenter har forsvunnet i bøkene i håp om å levere gode oppgaver, og dermed har mengden sosialisering minnet. Fordi fagutvalget har hatt færre aktive medlemmer dette semesteret har de resterende medlemmene sett seg nødt til å ty til nye rekrutteringsstrategier. Ved å steke torovafler har fagutvalget klart å lure med seg flere nye studenter. Frukten av det første vaffelmøtet var at internasjonale studenter ble involvert i lesegrupper og deltok på sosiale arrangementer. På det andre vaffelmøtet ble flere nye og gamle studenter lurt med i fagutvalget. De fleste av disse har meldt interesse for faglige aktiviteter, noe som lover godt for neste semester. Spesielt godt lover det for det neste kullet, som allerede i fadderuka vil få en liten forsmak på det filosofien har å tilby.

Dette semesteret har fagutvalget organisert to studentseminarer. Det første studentseminaret ble holdt av Kristina Miklavic med tittelen "Shame as a norm regulator for gendered subjectivities". I dette fascinerende foredraget ble skam drøftet og analysert fra et kjønnsperspektiv som en regulerende mekanisme for tradisjonelle idealiserte kjønnsroller. Foredraget førte til livlig og tidvis opphetet diskusjon rundt både analysen av skam som generelt fenomen, og tesen om skam som normregulerende mekanisme. Det andre studentseminaret dette semesteret ble holdt av Øyvind Waaler med tittelen "On emergent hierarchies". I foredraget utforsket Waaler hvorvidt vaghet utgjør et problem for idéen om forskjellige ikke-reduktive virkelighetsnivåer

(f.eks. fysikk/biologi, nevrobiologi/psykologi osv). Flere av de som var til stede ble etter flere runder innvendinger og tilbakevisninger overbevist om at vaghet faktisk er et stort problem for denne idéen og kanskje for ontologi overhodet.

I tillegg til studentseminarer har det blitt organisert minst to større lesegrupper på instituttet dette semesteret. En om Quine og en om nymarxisme. Det har også vært flere runder med den sedvanlige studentpilsen på Ad Fontes. Sosialkomitéen organiserte også brettspillkveld og en meget vellykket filosofest dette semesteret. Dessverre var det ingen sjakkturnering, dette til stor glede for de som får beholde pokalen inntil videre uten å måtte bevise seg verdig. Det har imidlertid vært høy sjakkaktivitet blant de nye studentene til tross for manglende sjakkturnering.

Vårens internasjonale konferanser, workshops m.m.

De fleste arrangementer som annonseres i FoF-kalenderen har ikke fått egen omtale her i bulletinen. De som ønsker en oversikt over ulike aktiviteter som ble arrangert ved FoF i løpet av våren 2017 kan gå inn på instituttets kalender: <http://www.uib.no/fof/kalender>. Bla frem til ønsket måned og klikk på aktuell startdato, så får du oversikt over alle arrangementer fra og med den datoen og frem til dags dato. Det er også mulig å filtrere søket på ulike kategorier som arrangement, disputas, foredrag, gjesteforelesning, konferanse, seminar, workshop m.fl.

Bergen Philosophy of Science Workshop 2017

Den årlige «[Bergen Philosophy of Science Workshop](#)» ble arrangert 31. mai.

På programmet var det seks berømte vitenskapsfilosofier fra hele verden. [Stathis Psillos](#) (Aten) holdte et innlegg om *powers* i moderne filosofi, [Alex Bird](#) (Bristol) snakket om vitenskapelig realisme, [Gordon Belot](#) (U Michigan) om gravitasjon og 'underdetermination', [Michael Baumgartner](#) (Geneva/Bergen) om 'boolean causation',

[Eleanor Knox](#) (Kings College London) om 'spacetime', og [Laura Ruetsche](#) (U Michigan) om 'renormalization group realism'.



Fra Bergen Philosophy of Science Workshop

The rational role of cognitive phenomenology



Fra konferansen – foredragsholder her er Joelle Proust

I forbindelse med prosjektet "[Knowing what one thinks and does](#)" ble konferansen "[The rational role of cognitive phenomenology](#)" avholdt på instituttet 6. og 7. juni. 10 foredrag belyste ulike aspekter av hvordan den fenomenale dimensjonen av det å tenke forholder seg til vår rasjonalitet. Konferansen brakte sammen både etablerte og lovende unge forskere som engasjerte seg i svært fruktbare og konstruktive diskusjoner. Arrangementet ble åpnet av [Joëlle Proust](#) (Institut Jean Nicod, Paris), som behandlet temaet ut fra hennes innflytelsesrike teori om metakognisjon. [Madeleine Hyde](#) (Stockholm), [Marta Jorba](#) (Universitetet i Baskerlandet), [Franz Knappik](#) og [Ole Koksvik](#) (UiB), og [Eli Alshanetsky](#) (Stanford) diskuterte fenomenologien ved det å resonnerer. [Mette Kristine Hansen](#) fra vårt institutt tok forståelsen av konseptkunst som et eksempel på kognitiv fenomenologi innen det estetiske området, mens fokuset i [Elijah Chudnoff](#) (Miami) og [Miguel Egler](#) (St

Andrews) sine foredrag var intuisjoners fenomenologi og rettferdiggjørende rolle. Konferansen sluttet med foredrag av [Jonathan Jenkins Ichikawa](#) (Universitetet i Britisk Columbia, Vancouver), som var skeptisk til forbindelsen mellom kognitiv fenomenologi og rasjonalitet, og [Tim Bayne](#) (Monash og UiB), som knyttet vårt tema til debatten om det er en ikke-reduserbar kognitiv fenomenologi, noe som har blitt mye diskutert i åndsfilosofien i det siste. (Titler og abstracts: koksvisk.net/cp.)

Levels of explanation in the study of auditory verbal hallucinations: Views from neuroscience and philosophy



Fra workshopen (Reidar Lie og Kenneth Hugdahl)

8. juni møttes filosofer fra instituttet vårt og nevrovitenskapsmenn fra Institutt for biologisk og medisinsk psykologi ved UiB til workshopen "[Levels of explanation in the study of auditory verbal hallucinations: Views from neuroscience and philosophy](#)", der tema var auditive verbale hallusinasjoner, eller "det å høre stemmer". Foredragene av [Kenneth Hugdahl](#), [Kristiina Kompus](#) og [Frank Larøi](#) fra den nevrovitenskaplige gruppen, og av filosofene [Franz Knappik](#) (UiB) og [Tim Bayne](#) (UiB og Monash) undersøkte hvilke forklaringsnivåer som er involvert i forskningen rundt dette fenomenet, og hvordan disse nivåene forholder seg til hverandre. Kommunikasjonen mellom de to fagene fungerte veldig godt, og deltakerne hadde livlige og konstruktive diskusjoner i løpet av dagen. Samarbeidet mellom de to instituttene vil fortsette også etter arrangementet.

Nordic Society of Aesthetics' Annual Conference 2017

8. til 10. juni var vårt institutt vertskap for [Nordic Society of Aesthetics's årlige](#)

[konferanse](#) og arrangørene hadde valgt «Aesthetic Experience – Perception and Affect» som tema. På programmet hadde man fått plass til over 40 innlegg som var valgt ut på basis av 90 innsendte abstracts – noe som er ny rekord for foreningen. Det ble tatt i bruk tre parallelle sesjoner. Dette ga de over 70 deltakerne fra hele verden mye å velge i de tre dagene på Scandic Hotell Neptun.



Fra et av plenumsforedragene.

En av de fire hovedtalerne, [Angela Breitenbach](#), University of Cambridge, talte om «Aesthetic Experience in Science» - og en av sesjonene handlet også om dette emnet der estetikk og vitenskapsfilosofi møtes. De tre andre hovedtalerne var [Dominic McIver Lopes](#), University of British Columbia, [Rita Felski](#), University of Virginia og [Peter Lamarque](#), University of York. Programmet ellers var meget variert, og deltakerne var meget fornøyde med utbyttet fra konferansen – og det de fikk se av Bergen i løpet av disse travle dagene.



Elisabeth Shellekens-Dammann og Angela Breitenbach

Paideia, Power and Persuasion: Political Thinking in and around Plato

Antikkgruppens symposium [Paideia, Power, and Persuasion: Political Thinking in and around Plato](#) utgjorde to intense dager 12.-13. juni, med innlegg av 10 personer fra til sammen 7 forskjellige universiteter. Keynote var professor [Ryan Balot](#), en av verdens fremste eksperter på Antikkens politiske tenkning. Med alle innlegg i plenum og tid til diskusjon etter hver presentasjon, var symposiet preget av givende utvekslinger om grunnspørsmål innen politisk tenkning, som forholdet mellom rettferdighet og makt, plassen til (ut)dannelse, og det politiske språkets overtalelseskraft.



Professor Ryan Balot

The Normativity of Logic



Prosjektet [anti-exceptionalism about logic](#) viet sin første internasjonale konferanse, [The Normativity of Logic](#), (14.-16. juni) til spørsmålet om hvordan, hvis i det hele tatt,

logisk gyldighet og epistemiske normer er koblet sammen. Sagt på en annen måte, i hvilken grad er logikk normativ for hvordan vi bør resonnerer?

I tillegg til syv inviterte foredragsholdere ([Corine Besson](#), [Hartry Field](#), [Anandi Hattiangadi](#), [John MacFarlane](#), [Richard Pettigrew](#), [Florian Steinberger](#) og [Timothy Williamson](#)) fikk prosjektet inn 40 søknader, hvorav ti ble valgt ([Thomas Brouwer](#), [Colin Caret](#), [Filippo Ferrari](#), [Claire Field](#) & [Bruno Jacinto](#), [Ethan Jerzak](#), [Tyke Nunez](#), [Luis Rosa](#), [James Shaw](#), [Elena Tassoni](#) og [Mike Titelbaum](#)).

Spørsmålet om logikkens normativitet har den siste tiden fått fornyet oppmerksomhet, og da flere av de sentrale aktørene bak denne gjenopplivelsen var til stede lå alt til rette for at denne konferansen ville by på mye god og viktig filosofi. Dette, kombinert med et stort publikum som kom fra nært og fjernt, bidro til at konferansen ble en stor suksess.

Hvis alt går etter planen, vil også videoopptak gjøres tilgjengelig på universitetets nettsider.

Konferansen ble organisert av Pål Antonsen, Ole Hjortland og Sindre Söderström.

Wittgensteinarkivet (WAB)

Gjesteprofessor ved Universitetet i Innsbruck

I april var [Alois Pichler](#) gjesteprofessor ved [Universitetet i Innsbruck](#).

Besøk fra den norske ambassade i Østerrike

Wittgensteinarkivet fikk den 8. mai besøk fra den Norske ambassade i Østerrike. 3 østerrikske journalister, en norsk ambassade-representant og initiativtager Radmilla Schweitzer fra Wittgenstein Initiativ. Ellers var Kjell S Johannessen, Alois Pichler og Kirsten Bang til stede på evenementet. Møtet fortsatte på WAB på FoF. Den østerrikske gruppen dro videre til Skjolden for å få guidet tur til Wittgensteins hytte av Harald Vatne, som er stedets kjentmann.

Wittgenstein In / On Translation



Vestlandsvær ved Bjørnefjorden

[Norsk – brasiliansk SPIRE workshop](#) med temaet «Translating Wittgenstein» startet med Dinda'L Gorlées forelesning «[How to Wrestle With the Translation of Wittgenstein's Writings](#)» 22. juni her ved FoF. 26. juni ble det holdt en rekke innlegg på Bjørnefjorden gjestetun og workshopen ble avsluttet 27. juni her på WAB. Fire Wittgensteinforskere fra Brasil, en fra Portugal og en fra Berlin i tillegg til [Alois Pichler](#), [Wilhelm Krüger](#), [Sorin Bangu](#) og [Kirsten Bang](#) deltok.

Bergensnettverket for kvinner i filosofi (BNKF)

Lunsj for våre kvinnelige filosofi-studenter

Våre to masterstudenter og medlemmer av BNKF, Kristina Miklavic og Sofie Lekve, inviterte også innværende semester kvinnelige filosofistudenter til en faglig sosial lunsj på seminarrømmet i første etasje.

Konferanse i København 24.-25. februar

Tittelen på årets konferanse var "Kvinder i Spild". Tittelen ga rom for en rekke ulike tema men hvor kvinnelige filosofer eller tenkere på en eller annen måte var trukket inn. Fra FoF holdt [Anne Granberg](#), [Vigdis Kvam](#) og masterstudentene Kristina Miklavic og Sofie Lekve innlegg. [Konferansen er omtalt på våre nettsider](#) hvor også programmet viser bredden i temaer.

Ved middagen etter konferansen ble det også diskutert videre samarbeid mellom våre to nettverk. I tillegg er det planer om å opprette et nettverk i Sverige. Vi ser frem til et fortsatt

fruktbart samarbeid og til flere konferanser hvor vi møter kvinnelige filosofer fra våre naboland!



Fra middagen etter konferansen

Nye ledere

På nettverkets årsmøte som ble avholdt 15. mai ble Jesse Tomalty og Vibeke Tellmann valgt inn som ledere for de kommende to år. De er allerede godt i gang med å planlegge nettverkets aktiviteter fremover.

FoF-folk i aksjon

[Pål Antonsen](#) holdt innlegget "Appreciative and imaginative engagement" på [Nordic Society of Aesthetic Annual Conference](#) i Bergen 8. juni.

Amund Børdahl

- holdt innledningsforedrag om reformasjonens retorikk og var kursleder i samarbeid med kyrkjefagsjef Tore Skjæveland og informasjonsrådgjevar Jens Z. Meyer på en heldags preikeverkstad i regi av Den norske kirke i tilknytning til Lutherjubileet, Johanneskirken, 3. mars 2017. Fagdommer samme kveld på preikekappleik i Østre Skostrede.

- var dommer på «Rhetoric slam: Stein i glasshus» i regi av fagultvalget på BA-program i retorikk, Det akademiske kvarter, 24. mars 2017.

- var kursleder på «Akademisk skriving» (opplæringskurs for skriveleerere), Tromsø, 23. mai 2017.

- holdt foredraget «Keiserens lille sjel: Hadrians Animula» på Gyldendals markering «Mer antikk, takk!» (lansering av tidsskriftet Vinduets nummer om romerske keisere samt de siste utgivelser i Gyldendals «Kanon»-serie

for antikk litteratur), Gylden-dalhuset, Sehesteds plass, Oslo, 21. juni 2017.

Paola de Cuzzani holdt innlegget "Prejudices, Philosophy and Language: Spinoza and his 'strategy of liberation'" på konferansen "[The Rhetoric of Prejudice - can Europe still be inclusive?](#)" i Genova 9.-10. mai.

Hallvard Fossheim har holdt følgende innlegg:

-“Introduction”, *Research seminar on art and ethics*, Tromsø Art Academy (20. januar).

-“Art and ethics: a double framework for artistic research”, *Opening meeting* (keynote), Fakultet for kunst, musikk og design (UiB) (26. januar).

-“[Practical ethics training for Big Data social research](#)”, *Designing Practical Ethics Training for Big Data Research* UK Data Service workshop, London (21.mars).

-“Integrity, Autonomy, and Collaboration: An Introduction to Ethics in Research”, [Ethics and Artistic Practice Research Fellowship Seminar](#) (keynote), Norwegian Artistic Research (3. Mai).

-“The value of research: biobanks, results, and autonomy”, *Nordic e-Infrastructure Conference 2017*, Umeå, 30. mai.

-“Sannhet, makt og populisme: logos som politisk identitet i Platon og Aristoteles”, Nordisk Platonselskap 2017, Roma, 2. juni.

-“Friendship, law, and the tyrant”, [Paideia, Power, and Persuasion: Political Thinking in and around Plato](#) konferansen, UiB 13. Juni.

Fossheim har gitt følgende intervju:

-«Grenselaure data», *Forskningsetikk* 1/2017, s. 23-25.

Anne Granberg deltok etter visning av filmen *Vita Activa – the Spirit of Hannah Arendt* på Cinemateket i en samtale med Helgard Mahrdr (UiO) om den aktuelle filmen og om Arendts liv og virke mer generelt.

Hans Marius Hansteen har vært aktiv på flere fronter:

-Under "Faglig-pedagogisk dag" 3. februar, hadde Hansteen en samtale med Svein Ivar Angell (historie) om "Minneverdige hendelser i historisk og filosofisk perspektiv".

-Ga en [introduksjon til Jaques Rancière](#) (særlig boken "Den emansiperte tilskuer") i Bergen internasjonale teater (BIT) si foredragsserie "Rein bonus" 5. mai.

-Holdt innlegget "Prejudice and Projection. On the Topology of Enlightenment and its Dialectic" på konferansen "[The Rhetoric of Prejudice - can Europe still be inclusive?](#)" i Genova 9.-10. mai.

Ragnhild Jordahl holdt innlegget «Conceivability versus Possibility» to ganger, først på PhD Net in Philosophy, University of Bologna, Italia (7. april) og så på Postgraduate seminar, University of Bristol, England (8. mai).

Gunnar Karlsen har holdt følgende presentasjoner

-"[Er kunstig intelligens mulig, og i så fall, hva vil skje?](#)", på konferansen «Robotene kommer!», på Nordahl Grieg VGS, 16. februar.

-“Aesthetic Appreciation of Nature – a Multisensory Approach”, på [Nordic Society for Aesthetics annual conference](#), Bergen, 8.juni.

Eivind Kolflaath har:

-Holdt foredrag om bevisbedømmelse og domskonferanser for to ulike kull på det nasjonale introduksjonsprogrammet for dommerfullmektiger. (Trondheim 9. februar og 5. mai)

-Holdt foredrag om troverdighetsvurderinger på kurs arrangert av Juristenes Utdannings-senter (Oslo 14. juni)

Alois Pichler var [gjesteprofessor ved Universitetet i Innsbruck](#) i april i år.

-Pichler holdt foredraget “Textpraktiken: Studieren und Edieren” på en workshop innen prosjektet «[Medien der Kooperation](#)» ved Universitetet i Siegen, (8. juni).

Gro Rørstadbotten holdt innlegget "Dialogens sprengkraft. Fra Platons akademi til NHS"

på [Dialogsymposium i filosofi og ledelse: Dialog som nøkkel til forståelse](#), Universitetet i Stavanger, 23.-24. mars.

Kristin Sampson har holdt følgende innlegg:
- "Conceptions of Temporality" på konferansen [Women in Philosophy: Philosophy in Action](#), Uppsala universitet, Sverige 22.-23. mai.

- "The Ambiguity of Music in Plato" på konferansen [Paideia, Power and Persuasion: Political Thinking in and around Plato](#), UiB, 12.-13. juni.

Sveinung Sundfør Sivertsen har holdt følgende innlegg:
- «From empathy to normativity» på konferansen Kind und Moral, TU Chemnitz, Tyskland, 3.-5. november 2016.

- «Å bringe saken hjem» på workshopen Fornuft og følelser i opplysningstiden, FoF, 22. mai.

- «Bringing the case home», Workshop in practical philosophy, FoF, 26. mai.

Simo Säätelä holdt innlegget "Affect-based Aesthetic Judgments and Normativity: Hume's 'Standard' Revisited" på [Nordic Society of Aesthetic Annual Conference](#) i Bergen 8. juni.

Carola Freiin von Villiez har, i tillegg til å arrangere første møte i det omtalte "Friendship"-prosjektet, også arrangert en Workshop ved Universität Vechta om Kants Religionsschrift sammen med Prof. Dr. Jean-Christophe Merle 19.-20. juni

Mark Thomas Young har holdt følgende presentasjoner:
"Nature as Spectacle: Experience and Empiricism in Early Modern Science", på Past, Present and Future of Integrated Philosophy of Science Conference - University of Leeds, U.K (13. januar).

"Artefacts as Rules: Wittgenstein and the Sociology of Technology", [Wittgenstein and the Philosophy of Technology Workshop](#) - University of Vienna (13. Mars).

"Making or Using? The Geiger Counter and Early Cosmic Ray Research", [Nordic Network](#)

[for Philosophy of Science](#), University of Copenhagen (20. april).

Personallytt

Pensjonist

Anna-Lisa Schanche går av med pensjon 70 år gammel og slutter ved FOF etter 10 år ved instituttet.



Fra 70-årsmarkeringen på instituttet

Anna-Lisa har alltid vært politisk aktiv, og studier, politikk og yrkesliv har ofte blitt en enhet, særlig i de første årene av hennes yrkesliv. Samfunnskunnskap ble det selvfølgelig valget da hun startet å studere, og kampen mot EEC i 1972 tok mye av hennes tid. Begynte sin karriere i arbeidslivet som informasjonsmedarbeider i Oslo kommune. Var så med å starte Sosialistisk Valgforbund som senere ble til Sosialistisk Venstreparti. I denne perioden var hun også med å starte avisen Ny Tid og arbeidet der som journalist med feltene kvinnesak, fagbevegelse, SV og hadde dessuten hovedansvaret for kultursidene. Hun syntes så det var på tide å fullføre studiene og fikk stipend til å studere russisk språk og kultur i Moskva ett år og kom tilbake til Norge og tok russisk mellomfag. I Moskva ble hun særlig kjent med suggestopedi, en bulgarsk pedagogisk retning innen språkpedagogikken. Dette videreførte hun da hun kom tilbake til Norge og skrev en oppgave om denne metoden, en oppgave som bygget på et eksperiment hun hadde med undervisning i russisk språk. Et resyme av dette ble publisert i et tidsskrift ved Universitetet i Sofia, Bulgaria under veiledning av professor i suggestopedi Giorgi Lozanov. Senere begynte hun som timelærer i norsk for utlendinger ved UiB og praktiserte deler av suggestopedien i sin undervisning også her. Gikk etter hvert over i administrasjonen ved UiB, først ved IKRR, og deretter til FOF ved omstillingen ved UiB i

2007. Her ved FOF har hun hatt hovedansvar for eksamen og timeplanlegging ved fagstudiet, en jobb hun har skjøttet aldeles glimrende. Ikke minst har hun taklet alle omstillingene til digitale løsninger på en forbilledlig måte.

Jubilanter

Claus Huitfeldt har vært tilsatt ved UiB i 25 år 1. januar 2017.

Han var en av grunnleggerne av Wittgensteinarkivet hvor han var direktør 1990-2000. Hans hovedfokus har vært innen tekstkodning og han var sentral i tilretteleggingen for publiseringen av *Wittgenstein's Nachlass – The Bergen Electronic Edition*.

Videre var han forskningsdirektør for Aksis (Section for Culture, Language and Information Technology at the Bergen University Research Foundation) 2000-2003.

I 2003 kom han tilbake til filosofisk institutt hvor han bl.a. underviste nyere filosofi og språkfilosofi. Han holdt og

I perioden høsten 2013 og frem til i dag har han vært prodekan for undervisning ved HF-fakultetet. Et verv han fortsetter i også i neste periode (høsten 2017 – høsten 2021).

FoF gratulerer!

Gunnar Skirbekk fylte 80 år 11. april

Allerede i 1958 skrev Gunnar Skirbekk sin første bok (*Nihilisme*). Siden den gang har han skrevet flere titalls filosofiske bøker. Han tok magistergraden i filosofi ved UiB i 1962 og gikk siden fra å være hjelpelærer til å bli professor i vitenskapsfilosofi. Han avla dr.philos-graden i 1970 og i 1987 grunnla han [Senter for vitenskapsteori](#) (SVT). Han har blitt tildelt flere priser opp gjennom årene, bl.a. Lauritz Meltzers Høyskolefonds Ærespris i 1996. Han har også sin egen [hjemmeside](#) som stadig oppdateres av en særdeles aktiv 80-åring. Den er så definitivt verdt et besøk!

FoF gratulerer med jubileet!

Nye borgere

Hans Christian Farsethås fikk en sønn 11. januar som har fått navnet Åsmund.

Espen Gamlund fikk en datter 12. mars som har fått navnet Agnes.

Fra sommeravslutningen



Erik Brown og Eilert Jan Lohne

Det er godt å se at våre pensjonister fortsetter sitt virke. Verdt å nevne er Eilerts bok [Etikk, språk og argumentasjon, En innføring i debatt-etikk](#) som kommer ut i disse dager. Sentrale spørsmål som Eilert søker å besvare i boken er: Hva innebærer det å ha et etisk perspektiv på en meningsutveklingsprosess? Hvordan kan tolking og presisering hjelpe oss til språklig klarhet? Hva kjennetegner velbegrunnet argumentasjon? Og hvorfor er språklig klarhet, argumentasjon og etikk forutsetninger for saklighet?



Ragnhild Jordahl, Hallvard Fossheim og Sorin Bangu

PUBLIKASJONER

Amund Børdahl: "Keiserlitteratur – Litt om romerske keiseres litterære output", [Vinduet](#) 2017 (2), s. 36–59.

- "Livet er et essay – Bruddstykker om Georg Johannesen", [Bøygen](#): Litterært tidsskrift 2017 (2) (temanummer «Essay»), s. 60–71.

Kevin Cahill: Har publisert artikkelen "A Degenerate Case of Action", s. 119-132 i og er medredaktør av antologien [Finite but Unbounded: New Approaches in Philosophical Anthropology](#) som er utgitt i serien "Berlin Studies in Knowledge Research" 12 (De Gruyter 2017)

Paola de Cuzzani: "Universalismo, transindividualità e genesi dei diritti". I: [Social cohesion and human rights. Reflections on the Contemporary Society](#). Milano: Edizioni FrancoAngeli, 2017, s. 49-60

Hallvard Fosshem: "[The Question of Methodology in Plato's Protagoras](#)", 9-21 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), *Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry*, Springer 2017.

- "Lucia Prauscello: Performing Citizenship in Plato's Laws", i *Gnomen* Vol 89 (2017), 266-268.

Anne Granberg: 海德格尔生命世界分析 (Life-world analysis in Heidegger). I: "Philosophy Beyond Borders" revidert og utvidet utgave. Hangzhou: Zhejiang University Press 2016. s. 430-455

Hans Marius Hansteen: "[Rhetoric and Authority in Kant's Account of Enlightenment](#)" / in: Mauro, Letterio (ed.) [Social Cohesion and Human Rights. Reflections on the Contemporary Society](#). Milano, FrancoAngeli 2017, s. 153-163.

Franz Knappik: "[Bayes and the first person: consciousness of thoughts, innerspeech and probabilistic inference](#)", Synthese, online first, 2017, 1-28.

Eilert Jan Lohne: [Etikk, språk og argumentasjon, en innføring i debattetikk](#), Gyldendal Akademisk, 2017.

Kristin Sampson: «[Visible and Audible Movement in the Protagoras](#)» S. 199-213 i *Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry* (ed. Olof Pettersson & Vigdis Songe-Møller) i Philosophical Studies Series. Springer 2017.

Sveinung S. Sivertsen: Anmeldelse av "[Julia Annas, Darcia Narvaez and Nancy Snow \(eds.\): Developing the Virtues. Integrating Perspectives](#)" (New York: Oxford University Press, 2016) i *Ethical Theory and Moral Practice*, volum 20, s. 701-704 (2017).

- "[Love Redirected: On Adam Smith's Love of Praiseworthiness](#)" i *Journal of Scottish Philosophy*, 15 (1), s.101-123 (2017)

- "[Fri vilje, forklart](#)" bokomtale av Atle Søvik Ottensens *Free will, Causality and the Self* i *Salongen nettidsskrift for filosofi og idéhistorie*, 7. Mars.

Lars Svendsen: "The Loneliness of the Liberal Individual", s. 173-186 i antologien [Finite but Unbounded: New Approaches in Philosophical Anthropology](#) som er utgitt i serien "Berlin Studies in Knowledge Research" 12 (De Gruyter 2017)

Mark Thomas Young: "[Technology and Technique: The Role of Skill in the Practice of Scientific Observation](#)" *Perspectives on Science*, July-August 2016, Vol. 24, No. 4, pp396-416.

